

1. Een belasting tegen de vanzelfsprekendheid

Sommige kinderen hebben een voordeeltje, omdat hun vader of moeder een bepaalde baan heeft. Eigenlijk gaat het in dat korte stukje dat we lezen om precies dat principe. Alle Israëlieten waren verplicht om elk jaar het 'hoofdgeld' te betalen. Wat was dat precies voor belasting? In Exodus 30 schrijft God voor, dat alle volwassen Israëlieten jaarlijks een halve sikkil (een half zilverstuk) moesten betalen als 'zoengeld'. Het herinnerde hun eraan, dat het niet vanzelfsprekend is, dat de heilige God jou als mens, met al je fouten en zonden, het leven gunt. Een belasting tégen de vanzelfsprekendheid! Deze belasting was voor iedereen (hoog, laag, arm, rijk) evenveel: iedereen heeft evenzeer Gods genade nodig, en voor God is iedereen even waardevol! Omdat de belasting per hoofd geheven werd, heette deze ook wel het 'hoofdgeld'. De opbrengst werd besteed aan de dienst van God in de tabernakel, later in de tempel. In onze tijd zijn het vaak de mensen die ernstig ziek zijn (geweest), die het meest beseffen dat het leven niet vanzelfsprekend is. Elke dag is genade! Als je dat beseft, geniet je extra van alles wat je ontvangt!

Losgeld. Een halve sjekel per jaar. En omdat dat losgeld werd geheven per hoofd van de bevolking, daarom werd het ook wel 'hoofdgeld' genoemd. De opbrengst werd gewijd aan God Zelf en besteed eerst aan de dienst in de tabernakel, en later aan de tempeldienst in Jeruzalem.

2. Iedereen moet dit zoengeld betalen, behalve de zondeloze Zoon van God

En nu komen Jezus en Zijn discipelen Kapernaüm binnen. Het is weer de jaarlijkse inzameling van het hoofdgeld. Daar komen de ontvangers op Petrus af. Zij hebben een vraag: 'Betaalt uw Meester het hoofdgeld niet?' In de Nieuwe Bijbelvertaling staat: 'Draagt uw meester de dubbeldrachme niet af?' Een dubbeldrachme, dat was de helft van een zilverstuk, van een sjekel. Eén zilverstuk, één sjekel was vier drachmen.

'Betaalt uw Meester het hoofdgeld niet?' Dat klinkt nogal achterdochtig, vindt u niet? Wat zouden ze gedacht hebben, die ontvangers? Zouden ze tegen elkaar gezegd hebben: 'Die Jezus, die doet alles anders dan anderen, je weet het nooit met Hem. Nu heeft Hij vast ook wel weer iets bijzonders. Het zou best kunnen dat Hij het hoofdgeld niet betaalt.'

Hoe zou Jezus dat gevonden hebben? Altijd die achterdocht bij de mensen om Hem heen. Zelfs hier in Kapernaüm, waar Hij blinden heeft genezen, en verlamden weer heeft laten huppelen. Waar Hij zóveel mensen heeft geholpen... Jezus heeft net hiervoor aangekondigd, dat Hij zal gaan lijden en sterven. Hij voelt de haat. Waarom eigenlijk? Wat heeft Hij misdaan? Helemaal niets! Petrus geeft de ontvangers van het hoofdgeld kort maar krachtig antwoord: 'Zeker wel', zegt hij, 'natuurlijk betaalt Jezus het hoofdgeld, net als iedereen.' Petrus vindt dat de normaalste zaak van de wereld. Iedereen moet dat toch, arm en rijk, van hoog tot laag?

Dan komen ze thuis, in het huis waar Jezus woont. En Jezus heeft een vraag voor Simon Petrus. 'Simon, wat denk jij ervan? Koningen hier op aarde, van wie heffen die belasting? Van hun eigen zonen of van de vreemde mensen?' Wij zouden zeggen, in het voorbeeld dat ik net

aanhaalde: 'Van wie vraagt de buschauffeur geld, van zijn eigen zontje dat meerijdt, of van de vreemde passagiers?' Petrus hoeft niet lang na te denken: 'De koningen vragen belasting van de vreemden natuurlijk.'

'Precies,' zegt Jezus, 'de zonen zijn dus vrij, zij hoeven niet te betalen.'

Voelt u aan, hoe véér reikend dit antwoord van Jezus is? Alle Israëlieten moesten het betalen, dat losgeld voor hun leven, van hoog tot laag, belangrijk of onbelangrijk, arm of rijk. Het is de Here God Zelf die om dit losgeld vraagt. Maar déze Mens, deze éne Mens, Hij zegt: 'Ik hoef het niet te betalen, want ik ben de Zoon van God Zelf.' Wat een ongelooflijke uitspraak: een Mens, die Zichzelf de Zoon

noemt van de allerhoogste God!

Ja, niet alleen noemt Hij Zichzelf de Zoon van God, maar ook zegt Hij, als het ware: 'Ik hoef geen losgeld, te betalen, want er valt niets af te lossen, of in te lossen. Ik hoef geen zoengeld te betalen, want er is niets te verzoenen. Ik ben volstrekt onschuldig, zondeloos, volmaakt.'

Hoe is het mogelijk, dat Jezus dat durft te zeggen! Wat een uitspraken. Ja, u en ik,

wij zijn daaraan gewend. 'Jezus is de Zoon van God, Hij was zonder zonde.' Dat is de christelijke boodschap, al eeuwenlang. Inmiddels zijn er steeds meer theologen die daar vragen bij hebben, of het niet meer geloven. 'Jezus, de Zoon van God? Nee, dat kan Hij zelf nooit gedacht hebben, dat hebben latere schrijvers zo bedacht.'

Je kunt daar verdrietig om zijn, dat theologen zo de basis onder het Evangelie uithalen. Maar in ieder geval komt zo de zaak wel weer op scherp te staan. In onze tijd zijn wij er opnieuw van doordrongen geraakt hoe óngehoord dat is, dat een mens Zichzelf aanduidt als de Zoon van God! Dat is me toch een uitspraak!

3. Jezus dient Zich aan als Zoon van God, en de Vader bevestigt Zijn woorden

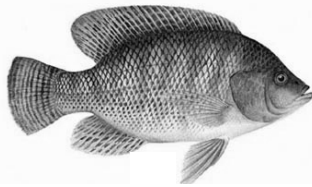
De Britse schrijver C.S. Lewis zegt: 'Jezus' aanspraken, die zijn zó groots, je wordt voor een keuze geplaatst: óf het was Hem te hoog in de bol geslagen, Hij was niet goed wijs, Hij dacht inderdaad dat Hij de Messias was, zoals mensen nu weleens denken dat ze Napoleon zijn; óf Hij was een bedrieger, die bewust mensen probeerde te misleiden; óf het was echt waar wat Hij zei! Hij was inderdaad de Zoon van God, de Messias!

Jezus zegt hier heel duidelijk tegen Petrus: 'Simon, de zonen hoeven aan de koning toch geen belasting te betalen? Zo ben ook ik door Mijn Vader vrijgesteld. Ik ben Zijn Zoon!'

Als dat niet echt wáár was, dan zou deze uitspraak van Jezus wel het toppunt zijn van brutaliteit, van goddeloosheid om zó Gods gebod aan je laars te lappen. Als je in de bus zit zonder betaald te hebben, dan ben je een zwartrijder, je bent strafbaar. Alleen het zontje van de buschauffeur heeft dat voorrecht.

Jezus zegt het niet zo direct, maar in Zijn woorden klinkt Zijn goddelijke gezag door: 'Ik ben Gods Zoon, een Mens zonder zonde.'

Hoe zou u dat gevonden hebben, om dat te horen van Jezus? Ik kan me voorstellen, dat, als je zoiets hoort, dat je dan kunt twijfelen: 'Is dat wel zo? Is Jezus echt inderdaad Gods Zoon, is Hij zondeloos, volkomen rechtvaardig?' Jezus weet wel hoe moeilijk het kan zijn om zoiets te aanvaarden. Daarom gaat Hij verder: 'Maar opdat wij hun

De 'Petrusvis' (tilapia) komt veel voor in het Meer van Galilea.

geen aanstoot geven, ga jij naar de zee, werp een vishaak uit en de eerste vis, die bovenkomt, grijp die. En wanneer jij zijn bek opendoet, zult jij een zilverstuk vinden. Neem dat en geef het hun voor Mij en voor u.'

Nee, Jezus is niets verplicht. En toch betaalt Hij. Vrijwillig neemt Hij deze schuld op Zich. Hij deelt in het lot van alle mensen om hen heen. Jezus kwam op aarde om helemaal één te worden, met ons als mensen. In alles. Daarom kan Hij ons zo goed begrijpen, in alle dingen die ons overkomen. Om het maar eens te zeggen met de titel van dat prachtige boek van Rien Poortvliet: 'Hij was één van ons'. In alles. En dus betaalt Jezus.

De manier waarop Petrus aan dit zilverstuk komt, is wel héél bijzonder! Natuurlijk, een vis kan best eens iets zien blinken en per ongeluk een munt naar binnen happen. Maar hoe wist Jezus welke vis als eerste zou bovenkomen? En hoe kon Hij weten dat die vis een zilverstuk in zijn bek zou hebben? Dat is toch ongehoord? Gemeente, dat kan toch alleen, als de Vader ervoor heeft gezorgd dat die vis dat zilverstuk in zijn bek had, en dat de Zoon dat kon voorspellen. Wat hier gebeurt, dat is ten volle de onderstreping van alles wat Jezus gezegd heeft. Want een mens kan zoveel beweren. Je kunt wel beweren dat je Gods Zoon bent, dat kan iedereen beweren. Maar geen mens kan voorspellen: 'Ga maar vissen, en de eerste vis die je vangt heeft een zilverstuk in de bek.' Om dat te kunnen voorspellen, moet je inderdaad Gods Zoon Zelf zijn. Jezus begrijpt, dat wij vaak maar moeilijk kunnen aanvaarden wat Hij zegt. Daarom helpt Hij, door het te laten zien. En God, de Allerhoogste, de Vader in de hemel, Hij bevestigt wat Zijn Zoon zegt. Hij zorgt inderdaad voor een zilverstuk. Binnen Petrus' eigen leefwereld, Petrus was immers visser, binnen die eigen leefwereld valt het losgeld hem zomaar toe. Door dit wonderlijke verhaal laat Hij het zien: 'Jezus is inderdaad Mijn Zoon, Mijn geliefde Zoon, van wie Ik intens houdt.'

4. Jezus betaalt vrijwillig, voor Zichzelf én voor Petrus

Jezus hoeft niet te betalen. Hij is niets verplicht. Maar vrijwillig doet Hij het toch. En nu moet u eens opletten,

hoeveel Hij betaalt: één zilverstuk, een vierdrachmenstuk, dat is een hoofdgeld voor twee personen (de munt op de foto is zo'n vierdrachmenstuk). Hij

betaalt voor Zichzelf, maar ook voor Petrus. Voor Zichzelf was het niet nodig, maar voor Petrus wel. Jezus had geen zonde, Petrus wel.

En zo wordt dit kleine verhaal opeens een prachtig beeld van Jezus' verlossingswerk. Zoals Petrus niet hoefde te betalen voor zijn leven, en niet hoefde te boeten voor zijn zonde, zo hoeven ook wij niet te betalen. *God Zelf voorziet in het losgeld.* Het is Jezus' die voor ons het losgeld hééft betaald. Hij was niets verplicht, en toch gaf Hij Zijn leven. Hij ging voor ons naar het kruis, Hij liet Zich martelen en mishandelen, om de prijs te betalen voor ons leven. Hij de Zoon van God, die natuurlijk boven de wet stond, kwam op aarde, Hij plaatste Zichzelf vrijwillig onder de wet, om ons voorgoed de vrijheid te geven. Hij... voor ons. God heeft Zelf voorzien in het losgeld, in een Lam ten brandoffer. Op Teletekst las ik ooit een merkwaardig bericht. In Argentinië was een meisje van een jaar of vier aan het spelen, ergens in het veld. Opeens werd ze aangevallen

door een zwerm bijen. Ze gilde het uit van schrik en pijn! Niemand hoorde haar gillen, behalve de hond, de hond die bij het gezin hoorde. Die hond kwam aanrennen en instinctief ging hij over het meisje heenliggen. Toen de mensen het meisje gingen zoeken, vonden ze de hond: dood. En het meisje, daaronder, leefde! De hand had het meisje gered, ten koste van zijn eigen leven.

Wat een prachtig beeld van Jezus' verlossingswerk: Hij betaalde met Zijn leven, om ons vrij te kopen.

En weet u wat nu het gevolg is? Wat was ook al weer het principe? Vreemden moeten betalen, maar eigen kinderen niet. U en ik, moeten wij nog betalen? Moeten wij nog een losgeld offeren? Moeten wij nog boeten voor onze zonden? Nee, het is volbracht! Alles is volbracht, aan het kruis van Golgotha! Door Jezus Christus behandelt God ons niet meer als vreemden, nee, Hij heeft ons aangenomen als Zijn kinderen! Zijn eigen kinderen, voor wie Hij dag en nacht klaarstaat. Wat er ook gebeurt!

Houdt u het vast? Het losgeld IS betaald! Jezus heeft het geofferd met Zijn lichaam en bloed. Daarom ligt de weg open, de weg naar Gods troon. Als wij geloven in Jezus Christus, als we op Hem ons vertrouwen stellen, dan zijn wij geen vreemden meer, dan mogen wij het zeggen, in vol vertrouwen: 'Abba, Vader!' dan zijn we kinderen, die vrij en blij mogen leven en mogen spelen in de tuin van God. Jezus heeft betaald, niet alleen voor Petrus, maar ook voor u en mij! Heerlijk, als iemand dat roept: 'Ik heb al afgerekend hoor! Er is al betaald!' Dan mag je gaan en staan waar je wilt. Als vrij mens. Vrijgekocht. Daar wordt je leven anders van.

Ik heb dat eens heel intens ervaren, hoe dat je leven verandert, die boodschap, dat Jezus ons gekocht heeft en betaald met Zijn bloed. We waren op vakantie in de Eifel, in Duitsland, een Rooms-Katholieke streek. In de vakantiewoning die we huurden, was dat goed te merken: aan de muur van elk vertrek (behalve de badkamer) hing een crucifix. Ik ben dat niet gewend als protestant. Wij hebben thuis een leeg kruis aan de muur hangen, een leeg kruis symboliseert: Jezus leeft! Hij is opgestaan! Maar in dat huisje waren wij te gast. En in elke kamer zag je dat beeld: Jezus aan het kruis. Ik raakte ervan onder de indruk. Ik merkte dat: bij alles wat ik doe, of ik nu eet, of lees, of televisie kijk, of met de kinderen speel of in gesprek ben, of in bed lig, bij alle dingen kijkt een gekruisigde Christus mij aan. Voortdurend word ik eraan herinnerd, dat Hij in Zijn onmetelijke liefde Zijn lichaam en bloed gaf voor mij. En ik merkte het, hoezeer dat invloed had op mijn gedachten. Bij alles wat je doet, steeds die blik, die liefdevolle blik van de gekruisigde Heiland. Steeds beseffen, bij alles wat je doet: 'Ik ben geen vreemde, nee, ik ben een geliefd kind. Hij had alles voor mij over. En als Hij zóveel overhad voor mij, zou ik dan niet in alle dingen mij willen richten naar Zijn wil? Als Hij genadig is voor mij, zou ik dan niet genadig zijn voor een ander? Maar ook: als ik fouten maak of heb gemaakt, zie ik steeds hoe Hij mij verlost, en een nieuw begin mogelijk maakte.'

Twee weken lang leefden we letterlijk aan de voeten van het kruis. En misschien maakt het juist wel zo'n indruk, omdat we thuis geen crucifix aan de muur hebben, alleen een eenvoudig kruisje. Maar ik dacht wel: 'Dit moet ik vasthouden. Dat besef, dat je levenslang mag vertoeven onder die genadige blik van de Verlosser, Jezus Christus. Hij betaalde met Zijn leven, ook voor u! Ook voor jou en voor mij! Zult u het vasthouden? Alles, álles had hij over: voor óns! Hoe meer je daarover nadenkt, hoe meer je ondersteboven raakt van Zijn liefde! Amen.'